

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium sv. Moniky, Prešov
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania v Gymnázium sv. Moniky v Prešove zlepšením čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti.
5. Kód projektu ITMS2014+	312011W807
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub pre čitateľskú gramotnosť
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	11. 10. 2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium sv. Moniky
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Anežka Richtariková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gymonika.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová: čitateľská gramotnosť, metakognícia, text, test, bloomova taxonómia kognitívnych cieľov, cieľové požiadavky na maturitnú skúšku, stratégie pri práci s textom, analýza a interpretácia literárneho diela, štátny vzdelávací štandard, súbor vzdelávacích cieľov (integrovaných do kľúčových kompetencií), obsahový vzdelávací štandard; výkonový vzdelávací štandard, autoregulácia učenia, učenie pre život, kritické myslenie, obsah a forma textu, posolstvo a aktualizácia diela, M. Rúfus.

krátka anotácia: analyzovať povinné literárne diela v ŠVP – M. Rúfus (výber z poézie), čítať textové ukážky, rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a

použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Analyzovať formu básní, veršový systém – voľný verš. Charakterizovať tematické špecifiká v básnickej tvorbe Milana Rúfusa, vyhľadávať umelecké prostriedky – symboly, archetypy - chlieb, voda, kríž, soľ..., kontrasty, protiklady, paradoxy, prirovnania, epiteta, metafory; charakterizovať lexiku, spôsob zobrazenia – vnímanie básne ako modlitby. Analyzovať estetický program M. Rúfusa - antický ideál: pravdu, krásu, dobro Vysvetliť využitie prírodných, ľúbostných, spoločensko-politických, kresťanských, filozofických motívov v básnickej tvorbe M. Rúfusa. Interpretovať citovú metaforu a využitie ticha v básni. Analýzovať kresťanské motívy, zmysel utrpenia a kríža, význam pokory básnika a jeho údelu. Skúmať Rúfusov jazyk z filozofického hľadiska, existenciálny rozmer jeho textov. Charakterizovať zobrazenie témy detstva, domova, vojny, ženy, matky, otca, Boha, Vianoc... Analyzovať tri sudičky M. Rúfusa - pieseň, rozprávku a modlitbu; charakterizovať Rúfusa ako básnika zápasiaceho o hodnoty starého sveta. Analýzovať autobiografické prvky v tvorbe Rúfusa, jeho esejistickú a detskú tvorbu. Porovnávať Rúfusove texty z rozličných období (pred r. 1989 a po r. 1989) a skúmať rozličné historicko-spoločenské vplyvy na jeho tvorbu. Verbalizovať posolstvo pre dnešnú dobu.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

1. Privítanie.
2. Autobiografické prvky v tvorbe M. Rúfusa, analyzovanie bás. zbierky Pamätníček, ktorú venoval svojej postihnutej dcére Zuzanke, detská a esejistická tvorba.
3. Čítanie a počúvanie ukážok z Rúfusovej tvorby z Literárnej osmičky.
4. Interpretácia ukážok a vyhľadávanie umeleckých prostriedkov – symboly, archetypy (soľ, voda, chlieb, kríž), kontrasty, protiklady, paradoxy, epiteta, metafory...
5. Analýza troch sudičiek M. Rúfusa, ktorými sú pieseň, rozprávka a modlitba.
6. Porovnávanie Rúfusových textov z rozličných období (pred r. 1989 a po r. 1989) a skúmanie rozličných historicko-spoločenských vplyvov na jeho tvorbu.
7. Charakteristika Rúfusa ako básnika zápasiaceho o hodnoty starého sveta, jeho tragického pocitu života.
8. Jazyková analýza diela, tematické špecifiká Rúfusovej tvorby.
9. Vyhľadávanie prírodných, ľúbostných, spoločensko-politických, filozofických

motívov v tvorbe M. Rúfusa.

10. Rúfusovo vnímanie básne ako modlitby: „S čistým srdcom, na kolenách len možno vstúpiť do básne“.
11. Analýza formy básnických textov, veršového systému M. Rúfusa.
12. Interpretácia citovej metafory a využitie ticha v básni.
13. Analýza kresťanských motívov, zmyslu utrpenia a kríža, význam pokory básnika a jeho údelu
14. Charakteristika zobrazenia témy detstva, domova, vojny, ženy, matky, otca, Boha, Vianoc...
15. Skúmanie Rúfusovho jazyka z filozofického hľadiska, existenciálneho rozmeru jeho textov.
16. Diskusia.

Členovia pedagogického klubu čítali, interpretovali a analyzovali ukážky z tvorby M. Rúfusa. Prehrali si ukážky z CD – Literárna osmička. Čítali si ukážky z jeho básnickej zbierky Pamätníček, ktorú venoval svojej postihnutej dcérke Zuzanke a interpretovali niektoré životopisné prvky v jeho detskej a esejistikej tvorbe. Čítali a interpretovali texty z jeho básnickej tvorby do r. 1989 a po roku 1989 a porovnávali jeho texty z jednotlivých období, skúmali, ktoré historicko-spoločenské okolnosti ovplyvnili jeho tvorbu a prečo ho literárni kritici označujú za básnika zápasiaceho o hodnoty starého sveta. Počas práce s textovými ukážkami monitorovali a komentovali svoje vlastné učenie a myslenie. V priebehu práce s literárnym textom si teda jednotliví členovia vytvárali rozličné stratégie učenia. Dôležitým krokom pri vytváraní stratégií bolo kladenie otázok a vzájomná konfrontácia i argumentácia pri ich zodpovedaní.

Základom realizácie čitateľskej stratégie bolo: „*Mysliet nahlas*“ – jednotliví členovia pedagogického klubu čítali nahlas text po častiach a prezentovali spôsob svojho rozmýšľania nad textom, identifikoval zložité výrazy, slovné spojenia, vysvetľovali, ako porozumieť ich zmyslu z prečítaného, predpovedali, čo asi bude nasledovať;

- počas aktivity písali na tabuľu poznámky, alebo graficky spracovávali text, vypisovali kľúčové slová; - na záver aktivity zhodnotili na základe poznámok ako porozumeli čítanému, či táto stratégia bola vyhovujúca, či použijú nabudúce niečo iné. Počas práce s textom prechádzali členovia klubu od najjednoduchších poznávacích zručností po najzložitejšie – od získavania informácií, cez utváranie širšieho porozumenia, rozvinutia interpretácie, po uvažovanie o obsahu a forme diela až hodnotenie. Metakogníciu uplatňovali členovia

pedagogického klubu v troch fázach: (pred čítaním/učením sa, v priebehu čítania/učenia sa, po čítaní/učení sa.)

Členovia pedagogického klubu si čítali a prehrávali vybrané ukážky z diela M. Rúfusa, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie práce s textom a poznámky zaznamenávali na tabuľu.

Jednotliví členovia pedagogického klubu vyhľadávali umelecké prostriedky – symboly, metafory, kontrasty, protiklady, paradoxy, epitetá, archetypy (voda, soľ, chlieb, kríž)... Analyzovali posolstvo diela a dobový kontext. Uskutočňovali myšlienkovú analýzu diela, hodnotili spôsob zobrazenia a uchopenia témy. Vyhľadávali prírodné, ľúbostné, spoločensko-politické, filozofické, kresťanské motívy. Skúmali jazyk Rúfusa z filozofického hľadiska, využitie ticha v jeho citovej metafore, zápas básnika o hodnoty starého sveta, vnímanie básne ako modlitby: „S čistým srdcom, na kolenách len možno vstúpiť do básne“.

Členovia klubu analyzovali využitie témy: domova, detstva, vojny, otca, mamy, lásky, chudoby, Vianoc, kresťanské motívy – zmysel utrpenia a kríža, obety..., význam pokory a údelu básnika, tri Rúfusove sudičky: pieseň, rozprávku a modlitbu. Členovia klubu skúmali formu Rúfusových básni, ich veršový systém, všimli si rytmus, melodickosť, analyzovali zrkadlenie životopisných a spoločenských udalostí v tvorbe M. Rúfusa, jeho postoje v esejistickej tvorbe,

Pri práci členovia klubu využívali rozličné zdroje, napr.:

LITERÁRNA OSMIČKA č. 8, CD pre 1. – 4.ročník gymnázií a stredných škôl, ABECEDY s. r. o.

HELDOVÁ, D., KAŠIAROVÁ, N. , TOMENGOVÁ, A. a kol. 2011. *Metakognitívne stratégie rozvíjajúce procesy učenia sa žiakov*. Bratislava : MPC, 2011

HINCOVÁ, K., HÚSKOVÁ, A. 2011. *Metodika výučby slovenského jazyka a literatúry v rámci nových pedagogických dokumentov*. Bratislava : MPC, 2011

LAPITKA, M., GREGOROVÁ, I. 2011. *Literatúra pre 3. a 4. ročník gymnázií a stredných odborných škôl*. Bratislava : SPN, 2011. ISBN 978-80-07-01895-2

TUREK, I. 2008. *Didaktika*. Bratislava : Iure Edition, 2008, ISBN 978-80-8078-198-9

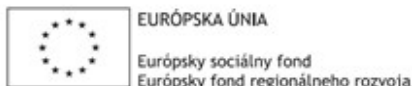
13. Závěry a odporúčania:

Jednotlivé činnosti klubu boli dobre naplánované, na začiatku si členovia klubu vypočuli CD s ukážkami z Ráfusovej tvorby, potom čítali texty z bás. zb. Pamätníček, ktorú ilustrovala jeho postihnutá dcéra Zuzanka a diskutovali o zrkadlení životopisných a spoločenských udalostí v tvorbe M. Ráfusa. Počas práce klubu prebiehala diskusia o autorovom estetickom programe cez atribúty pravdy, krásy a dobra, o jeho vnímaní básne ako modlitby, kresťanských hodnotách, pokore a existenciálnom zápase. Počas práce klubu členovia interpretovali a analyzovali ukážky z tvorby Ráfusa, vyhľadávali umelecké prostriedky, charakterizovali jeho citovú metaforu, používanie ticha, skúmali jeho jazyk z filozofického hľadiska... Analýzou posolstva a autorových myšlienok z esejistických diel členovia klubu formulovali význam a básnikov odkaz pre dnešný svet.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Anežka Richtariková
15. Dátum	11. 10. 2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. Pavol Petrovský
18. Dátum	11. 10. 2021
19. Podpis	

Príloha: Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Gymnázium sv. Moniky, Prešov
Názov projektu:	Zvýšenie kvality vzdelávania v Gymnázium sv. Moniky v Prešove zlepšením čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti.
Kód ITMS projektu:	312011W807
Názov pedagogického klubu:	Pedagogický klub pre čitateľskú gramotnosť

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Gymnázium sv. Moniky

Dátum konania stretnutia: 11. 10. 2021

Trvanie stretnutia: od 14:30 hod. do 17:30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Mgr. Anežka Richtariková		GSM Prešov
2.	Mgr. Andrea Harvilková		GSM Prešov
3.	PhDr. Dana Šarníková		GSM Prešov
4.	Mgr. Alena Murajdová		GSM Prešov

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia